

**Ce probleme de
sănătate sunt
posibile în timpul și
după tratamentul
pentru cancer?**

Ce probleme de sănătate sunt posibile în timpul și după tratamentul pentru cancer?

Probleme de sănătate asociate frecvent cu cancerul sau tratamentul pentru cancer

Infecțiile	3
Stresul	5
Alimentația	6
Durerea	8

Din 2012 Dăruiește Viață schimbă radical sistemul medical românesc prin proiecte de impact care dau șanse în plus pacienților, familiilor lor și cadrelor medicale.

Clădim și reclădim secții, spitale, speranțe. Sprijinim pacienții atunci când le sunt încălcate drepturile. Le asigurăm cadrelor medicale condițiile necesare pentru a lupta pentru viață.

Inițiativa **#NoiFacemUnSpital** este cel mai ambițios proiect al nostru, care a constat în construcția Spitalului de Copii de la „Marie Curie”, din București. Spitalul este funcțional, iar proiectul merge mai departe – cu un **Campus Medical Pediatric**, pentru ca toți copiii care sunt internați la „Marie Curie” să beneficieze de condiții de tratament ca în Vestul Europei aici, acasă.

Echipa Dăruiește Viață

0729 999 777

contact@daruiesteviata.ro

www.daruiesteviata.ro

Probleme de sănătate asociate frecvent cu cancerul sau tratamentul pentru cancer

În timpul tratamentului pentru cancer, echipa medicală care se ocupă de copilul tău îi va oferi îngrijiri de suport sau pentru gestionarea efectelor secundare. Astfel, te va ajuta în prevenirea sau gestionarea problemelor de sănătate cauzate de cancer și de tratamentul acestuia, precum infecțiile, stresul, problemele de alimentație, durerea și schimbările în planul de imunizare al copilului. În paginile următoare vei găsi sfaturi care te vor ajuta în abordarea acestor probleme.

Infecțiile

Infecția apare atunci când microbii invadează corpul și se înmulțesc. Copiii tratați împotriva cancerului prezintă un risc crescut de infecții. Unele tipuri de cancer și unele tratamente pentru cancer îngreunează producția de noi celule albe ale sângelui în corp – acestea sunt celulele care combat infecțiile. Deseori, principala sursă de infecție la un copil cu un nivel scăzut de celule albe sunt bacteriile din propriul său corp.

Asistenta medicală a copilului tău îi va controla regulat numărul de celule sanguine și îți va spune dacă sunt scăzute. Un număr scăzut de celule sanguine sau alte semne ale unei infecții importante pot duce la amânarea tratamentului sau la internarea în spital a copilului. În unele cazuri se pot administra medicamente pentru a crește numărul de celule albe după chimioterapie.

Sfaturi pentru a-l proteja pe copilul tău de microbi

Deși este foarte dificil de eliminat orice risc de infecție, discută cu asistenta medicală despre ce puteți face, tu și copilul tău:

- **Spălați-vă foarte bine pe mâini.** Roagă-l întotdeauna pe copilul tău sau pe cei din jurul său (mai ales pe membrii familiei) să se spele pe mâini foarte bine cu apă și săpun. Acest lucru este important mai ales înainte de masă, după ce a fost la toaletă, după ce a fost într-un loc public sau în preajma animalelor de companie – dacă acestea sunt permise.
- **Păstrați igiena.** Dacă copilul tău are un cateter, este important ca zona din jurul acestuia să rămână curată și uscată. De asemenea, este important ca dinții copilului să fie spălați după mese sau înainte de culcare. Verifică gura copilului în fiecare zi, pentru a identifica eventuale afte sau alte semne de infecție. Dacă copilul se taie sau se zgârie, curăță bine rana imediat.
- **Feriți-vă de microbi.** Copilul tău trebuie să stea departe de mulțimile de oameni sau de persoanele cu boli contagioase. Va trebui să iei măsuri de precauție și la prepararea mâncării. Spre exemplu, fructele și legumele vor trebui gătită sau curățate de coajă, iar carnea va trebui gătită foarte bine. Ajută-l pe copil să mănânce mâncărurile calde când sunt calde, iar pe cele reci când sunt reci. Nu lăsa mâncarea să stea afară.

! Semne de infecție

• Frisoane	• Erupție pe piele
• Tuse sau durere în gât	• Dureri sau peliculă albicioasă în gură sau pe limbă
• Dureri de urechi	• Umflarea sau înroșirea pielii, mai ales în jurul unui cateter
• Febră (38°C sau mai mult*)	• Urină cu urme de sânge sau tulbure
• Dureri de cap sau de sinusuri	• Durere sau arsură la urinat
• Ceafa dureroasă sau rigidă	

*Întreabă dacă trebuie să măsoară temperatura oral sau rectal – și verifică cu asistenta medicală dacă o măsoară corect.

Stresul

Reducerea stresului poate îmbunătăți dispoziția copilului tău și poate ajuta la scăderea durerii și disconfortului.

Sfaturi pentru calmarea copilului

- **Pregătește copilul.** Colaborează cu asistenta medicală sau cu un psiholog pentru a pregăti copilul înainte de tratamente sau teste noi. Spre exemplu, copiii pot vizita camera unde vor primi noul tratament, pot atinge echipamentul sau întâlni medicii.
- **Ajută-ți copilul să se relaxeze.** Caută moduri în care copilul poate elimina stresul sau frustrarea. Întreabă despre activități care pot distra și relaxa copilul. A avea mici planuri, precum a suna un prieten, poate fi de asemenea util.
- **Fii alături de copilul tău.** Spune-i că ești alături de el și că poate veni la tine oricând pentru o îmbrățișare, un zâmbet sau dacă are nevoie să plângă pe umărul cuiva.
- **Obține consiliere terapeutică.** Asistentul social, psihologul sau asistenta medicală pot ajuta copilul să-și îmbunătățească capacitatea de a face față stresului și situațiilor dificile. Pentru probleme emoționale care durează sau se agravează în timp, echipa medicală îți poate da numele unui psiholog sau a altui expert în sănătate mintală care poate ajuta.

“Când Darius era tensionat, în special în timpul controalelor, îl ajutau foarte mult discuțiile cu ceilalți copii de pe secție. Se mai jucau în rețea, în așa fel încât să le treacă timpul până la aflarea veștilor.”

Larisa, mama lui Darius.

Băiețelul a fost diagnosticat la 3 luni și de atunci vine la control anual sau chiar mai des dacă e cazul. Acum are 14 ani.

Alimentația

O alimentație bună îl poate ajuta pe copil să se simtă mai bine și să fie mai puternic. De cele mai multe ori, ea înseamnă mâncare variată. Cu toate acestea, uneori poate fi dificil pentru copii să mănânce bine în timpul tratamentului. Dacă sunt supărați sau le este teamă, mâncatul poate fi de asemenea dificil. Unii copii au nevoie de medicamente pentru a crește pofta de mâncare, de suplimente alimentare și de fluide administrate intravenos..

Ține cont de aceste sugestii:

Va fi probabil nevoie de multă răbdare, creativitate și diverse încercări pentru a-l ajuta pe copil să mănânce bine. Ai răbdare și laudă-l când mănâncă bine. Nu îl certa, nu-l cicăli sau pedepsi și nu-l obliga să mănânce.

Păstrează mesele ca un moment de calm.

Uneori, urmărirea unui film sau a unui program la televizor îi pot distra atenția și-l pot ajuta să mănânce. Activitățile fizice, precum plimbările sau joaca, îi pot crește pofta de mâncare. Întreabă despre activitățile recomandate pentru a crește pofta de mâncare a copilului tău.

Sfaturi pentru a-l ajuta pe copilul tău să mănânce bine

- **Vorbește cu un nutriționist profesionist.** Consultă regulat un nutriționist pentru a primi sfaturi practice și strategii pentru a-l ajuta pe copil.
- **Află care sunt cele mai potrivite feluri de mâncare și băuturi pentru copilul tău.** Majoritatea copiilor trebuie să mănânce alimente diverse, mai ales din cele cu densitate nutritivă înaltă (carnuri slabe și de pui, pâine, cereale și paste din cereale integrale, fasole, orez, fructe, legume și produse lactate). Pentru sugestii de mâncăruri, consultă broșura de nutriție.
- **Anumitor copii le sunt recomandate mai multe proteine și calorii.** Alimentele bogate în proteine ajută la formarea și refacerea mușchilor. Alimentele bogate în calorii pot preveni pierderea în greutate. Acestea includ alimente precum ouăle, brânza, laptele integral, înghețata, nucile, untul de arahide, carnea și peștele.

- **Încurajează mesele mici și dese.** Copilului îi poate fi mai ușor să ia mai multe mese mai mici pe parcursul zilei, decât mese mari.
- **Verifică înainte de a-i da vitamine sau alte suplimente.** Vitaminele și anumite suplimente din plante pot fi nerecomandate, deoarece pot modifica felul în care funcționează unele tratamente contra cancerului. Spre exemplu, unele vitamine pot interfera cu absorbția unor medicamente chimioterapice. Cu toate acestea, unele sunt sigure, de aceea este important să vorbești cu medicul.
- **Fii deosebit de atent cu mâncarea, pentru a reduce riscul de infecții.** Va trebui probabil să iei măsuri de precauție atunci când manipulezi sau prepari mâncarea. Spre exemplu, fructele și legumele vor trebui gătită sau curățate de coajă, iar carnea va trebui gătită foarte bine.
- **Încearcă să reduci efectele secundare.** Unele efecte secundare pot face mâncatul dificil. Poți afla mai multe detalii din broșura despre nutriția copilului.
- **Anunță medicul când observi schimbări.** În cazul în care copilul tău nu mănâncă sau nu bea cum ar trebui, nu aștepta să piardă în greutate pentru a acționa.

Sfaturi pentru a-l ajuta pe copilul tău să bea lichide

Aportul suficient de lichide este extrem de important, mai ales când copilul are apetit redus, vomită sau are diaree. Pierderile de fluide pot duce la deshidratare, o stare periculoasă. În cazul în care copilul tău este slăbit, amețit și are urina de culoare galben închis, foarte probabil este deshidratat.

Urmează acești pași pentru a-l ajuta să bea suficiente lichide:

- **Află de ce cantitate de lichide are nevoie copilul tău în fiecare zi.** Vorbește cu medicul sau asistenta medicală pentru a afla ce cantitate de lichide ar trebui să bea copilul tău zilnic pentru a evita deshidratarea. Aceasta va depinde de vârsta copilului și de starea sa de sănătate, spre exemplu dacă pierde fluide și prin vomă și diaree.

- **Oferă-i copilului opțiuni.** În afară de lichide, îi poți oferi copilului alte variante, precum înghețată pe băț, desert cu gelatină, budincă, înghețată și supă, pentru a-l ajuta.
- **Mai încet este mai bine.** În cazul în care copilul tău este deranjat la stomac, încearcă mai întâi lichide. Începe cu mici cantități de lichide clare (apă, soluții de electroliți, supă). În cazul în care copilul suportă aceste lichide, poți încerca să adaugi lichide mai dense, precum budincă, iaurt sau băuturi cu lapte, înainte de a reintroduce alimentele solide.
- **Încearcă „shake”-uri sau „smoothie”-uri.** Unii copii pot consuma mai ușor „shake”-uri sau „smoothie”-uri făcute din alimente nutritive, bogate în calorii și proteine, decât alimente solide. De asemenea, este mai amuzant pentru ei să le bea cu paiul. Întreabă nutriționistul și medicul dacă trebuie să adaugi suplimente nutritive.

Durerea

Este extrem de greu să-l vezi pe copilul tău având dureri. Această secțiune te poate ajuta să afli cum poți colabora cu echipa medicală pentru a preveni sau reduce durerile copilului tău.

Controlul durerii este o parte importantă a tratamentului copiilor cu cancer. Durerea nu este ceva ce copilul trebuie să „suporte”. Copilul tău se va simți mai puternic și mai bine în timpul tratamentului dacă nu are dureri. Durerea poate suprima sistemul imunitar, poate crește timpul necesar corpului ca să se vindece, poate afecta somnul și crește riscul de **depresie**.

Ce cauzează durerea?

Aceste lucruri îi pot produce dureri copilului tău în timpul tratamentului pentru cancer:

- tratamentele, precum operațiile
- procedurile, precum aspiratul de măduvă osoasă sau punctiile lombare
- înțepăturile de ace, pentru prelevarea de sânge sau injecții
- efectele secundare, precum aftele bucale, constipația sau diareea
- cancerul, atunci când tumora apasă nervii sau alte părți ale corpului.

Cum îmi dau seama dacă are dureri copilul meu?

Încrede-te în judecata și observațiile tale de părinte. Dacă tu crezi că ceva nu este în regulă și copilul poate avea dureri, vorbește cu medicul. Semnele durerii diferă de la o vârstă la alta.

Copiii foarte mici: Bebelușii și copiii mici își arată disconfortul plângând când sunt atinși. Unii copii pot plânge mai des sau pot avea un alt tip de plâns decât de obicei, alții nu pot fi consolati sau sunt retrași, neliniștiți. O schimbare în programul de somn sau mâncare ori trasul de o anumită parte a corpului poate fi de asemenea un semn de durere la copiii mici.

Copiii mai mari: Copiii mai mari vor spune, de obicei, când ceva îi doare. Totuși, unii copii nu vor admite că au dureri pentru a nu te supăra. Copiii mai mari care au dureri se pot chirici, pot geme sau face grimase. Ochii le pot fi umflați sau roșii de plâns. Încurajează-ți copilul să îți spună ție sau medicului atunci când are dureri.

Cine tratează durerea?

Experții în tratamentul durerii pot fi oncologi, anesteziști, neurologi, chirurghi, psihiatri sau alți specialiști precum psihologi și asistenți medicali. Specialiștii în muzică sau terapie prin artă, cei care practică acupunctura sau masajul pot de asemenea ajuta la reducerea durerii.

Mai jos găsești detaliile de contact ale ONG-urilor care te pot sprijini cu activități dedicate copilului tău:

Asociația M.A.M.E.

Asociația M.A.M.E. oferă gratuit copiilor diagnosticați cu boli grave, din întreaga țară, următoarele servicii: consiliere psiho-socio-medicală, fizioterapie, kinetoterapie, ergoterapie, psihoterapie, logopedie, consiliere nutrițională, terapie multisenzorială și prin realitatea virtuală, art-terapie, ludoterapie, activități educative și de dezvoltare personală, dar și ajutor material, oferit în funcție de nevoile apărute în perioada de confruntare cu boala.

Adresă: București, Sector 1, Str. Clucereasa Elena nr. 49A (zona piața Domenii)

Telefon: 0734 949 281

Email: ajutor@asociatiamame.com /

office@asociatiamame.com

www.asociatiamame.ro

Asociația Dăruiește Aripă

Asociația Dăruiește Aripă este o organizație non-profit fondată cu scopul de a asigura accesul la servicii medicale și sociale de calitate pentru copiii din România și familiile lor, în special pentru cei cu afecțiuni onco-hematologice.

Asociația a construit secția de onco-hematologie și reumatologie pediatrică din cadrul Spitalului Județean de Urgență Constanța și dezvoltă continuu serviciile medicale din această secție.

Circuitul Încrederii și Speranței - prima inițiativă de îngrijiri integrate Spital-Domiciliu și suport de

proximitate pe termen lung - este un proiect prin care echipe mixte ale asociației și personalul medical al secției se deplasează la domiciliul copiilor cu boli cronice grave din Dobrogea pentru procedurile ce se pot efectua acasă în condiții de siguranță, reducând astfel drumurile la spital pe care copiii sunt nevoiți să le facă pentru a-și urma tratamentele.

Scopul proiectului îl reprezintă creșterea accesibilității la servicii medicale gratuite a copiilor cu boli cronice grave din zonele rurale defavorizate, prin organizarea unui serviciu-pilot de tratament și monitorizare a pacientului la domiciliul acestuia, efectuat de medicul curant.

Adresă: Str. Miron Costin nr. 36, ap 4, Constanța, jud. Constanța, 900682

E-mail: info@daruiestearipi.ro,

Persoană de contact: **Alice Radu**, Communication Manager

& Corporate Fundraiser, 0756 600 536, alice@daruiestearipi.ro

Diana Badea, Office Manager, 0720 227 169, diana@daruiestearipi.ro

www.daruiestearipi.ro

Asociația Magic

Prin MagiCAMP se organizează tabere de vară și alte evenimente pentru copii. Cu MagicBOX se trimit pachete lunare pentru familiile cu copii bolnavi și situație materială dificilă.

În MagicHOME se oferă cazare pentru familiile care vin de departe cu copilul la tratament în București, Cluj, Iași, Craiova, Timișoara, Chișinău și Viena.

Prin aplicația MagicHELP se facilitează accesul la reducerile și gratuitățile a peste 500 de companii tuturor familiilor cu afecțiuni grave. Cu MagicTICKET se oferă vacanțe pentru familii care trec prin momente dificile. Se construiesc case cu MagicROOFS pentru familiile afectate de un diagnostic oncologic și cu situație materială dificilă. Magic oferă sprijin

psihologic și terapeutic copiilor diagnosticați cu boli grave, părinților și fraților acestora prin MagiCARE. Tot prin acest proiect se oferă săptămânal pachete cu alimente în secțiile de onco-pediatrie din București și Cluj pe durata spitalizării copiilor. Bursele educaționale MagicEDU sprijină financiar educația copiilor și tinerilor cu afecțiuni grave. Magic vizitează familiile beneficiare din toată țara pentru a le înțelege mai bine nevoile și pentru a le duce cadouri copiilor cu MagiCARAVAN. Ajută pacienți din toată țara să caute medicamentele de care au nevoie prin Rețeaua 2.0. Nu în ultimul rând, asigură transportul gratuit la spital și înapoi spre casă prin *Șofer de Suflet*.

Adresă: Strada Grigore Cobalcescu, nr 13, Sect. 1, București,

Telefon: 031 437 8269

Email: contact@asociatiamagic.ro

www.asociatiamagic.ro

Asociația P.A.V.E.L. (Primind Ajutor, Viața Este Luminoasă)

Asociația părinților cu copii bolnavi de cancer, leucemii și anemii grave.
Misiunea Asociației P.A.V.E.L.: îmbunătățirea vieții pacienților cu diagnostic oncologic, copii și adulți, prin acordarea de sprijin moral, informațional, psihologic, social, educațional și material, acestor pacienți și familiilor lor.
Asociația P.A.V.E.L. își desfășoară activitatea în spitalele din București încă din 1997, în prezent oferind servicii în Institutul Clinic Fundeni și Institutul Oncologic „Prof. Dr. Alexandru Trestioreanu” București, la secțiile de oncologie și hematologie.

1. Punct de lucru (Casa P.A.V.E.L.) și sediu social:

Șos. Mihai Bravu 311 - 313, Bl. SB 1, Sc. 1, Ap. 1, Sector 3, București

2. Centrul de Consiliere și Sprijin pentru Părinți și Copii P.A.V.E.L.:

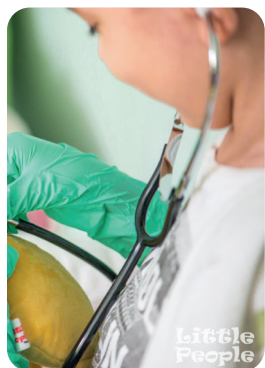
(în incinta Institutului Oncologic, et. 1), Șos. Fundeni 252, Sector 2, București.

Telefon: 0213 112 700 (Centru P.A.V.E.L.);

Email: office@asociatiapavel.ro

www.asociatiapavel.ro

Asociația Little People

Asociația Little People România derulează programe în beneficiul copiilor și adolescenților afectați de cancer, printr-un program complex de suport psihosocial, oferind servicii în 9 centre oncopediatrie din București, Cluj-Napoca, Timișoara, Iași, Tg. Mureș și Craiova. Asociația a înființat Clubul Temerarii - Comunitatea Națională a Tinerilor Români Supraviețuitori de Cancer, care azi numără peste 900 de membri, din dorința de a oferi o voce puternică tinerilor care au terminat tratamentul oncologic.

Adresă: Cluj-Napoca, Calea Mănăstur nr. 42B, jud. Cluj, 400372

Telefon: 0743 773 843,

Persoană de contact: Oana Rusu

E-mail: contact@thelittlepeople.ro

www.thelittlepeople.ro

Găsești mai multe detalii și contacte ale ONG-urilor care te pot sprijini în broșura **Cum să fim organizați - Dosarul medical al copilului**.

Asociația Spitale Curate

Asociația Spitale Curate își propune să sprijine copiii bolnavi de cancer și familiile lor pe perioada internării în spital, aducând puțină bucurie pe secțiile de oncologie din București și Cluj. Sărbătorește zilele de naștere ale copiilor, organizează petreceri tematice, are un program de igienă și încearcă să susțină familiile cu ce au nevoie din punct de vedere medical pe parcursul tratamentului (RMN-uri, CT-uri, medicamente). Are un program de second opinion, ajutând cu opinii medicale de la clinici din străinătate și consiliere pentru accesarea de fonduri de la statul român.

Adresă: București, Str. Drumul Taberei nr. 109, sector 6

Persoană de contact: Alexandra Răureanu

Telefon: 0747 444 093

Email: alexandra.raureanu@spitalecurate.ro

www.spitalecurate.ro

Cum este controlată durerea?

Fiecare copil necesită un plan individualizat pentru controlul durerii – bazat pe vârsta lui, pe tratament și pe efectele secundare. Pentru a gestiona durerea copilului tău, vei colabora cu echipa medicală care îl îngrijește. Medicamentele pentru tratamentul durerii care se eliberează fără rețetă, precum ibuprofen sau paracetamol, pot reduce durerea și reprezintă o primă

alegere. Opioidele pot fi prescrise în cazul în care medicamentele menționate anterior nu sunt eficace. Întodeauna discută cu medicul despre administrarea medicamentelor sau dacă te îngrijorează riscul de dependență față de analgezice.

Pe lângă medicamente, anumite practici pot fi folosite pentru reducerea durerii:

- **Distracțiile și relaxarea.** Jocurile educative, ascultatul sau cititul cărților, vizionarea filmelor pot distra și abate atenția copilului de la durere. Activități precum muzica, exercițiile de respirație, suflatul de bule de săpun îl pot ajuta pe copil să se relaxeze, ceea ce poate reduce durerea, stresul și tensiunile musculare.
- **Practicile complementare precum masajul sau acupunctura.** Aceste practici pot fi eficace pentru reducerea durerii.
- **Terapia cald/rece.** O compresă caldă poate ajuta mușchii să se relaxeze și astfel reduce durerea. Compresele reci pot ajuta la reducerea inflamației și durerii.
- **Exercițiul fizic.** Mersul sau alte activități fizice ușoare stimulează circulația sângelui și nivelul de endorfine (substanțe produse de organism în mod natural pentru a reduce durerea și a induce o stare de bine).
- **Somnul.** Odihna poate reduce nivelul de durere al copiilor și îmbunătăți starea generală de bine.

Ce pot face acasă pentru a ajuta la reducerea durerii?

Iată câteva modalități care ajută la reducerea durerii atunci când copilul tău e acasă:

- **Urmează toate instrucțiunile medicului.** Probabil vei fi rugat să iei temperatura copilului. Verifică întodeauna cu medicul dacă poți administra medicamente contra durerii, motivul fiind acela că unele medicamente contra durerii pot reduce febra, ceea ce poate masca sau ascunde acest semn de infecție.

- **Administrează medicamentele contra durerii doar conform prescripției medicului.** Asigură-te că medicamentele contra durerii sunt luate de copilul tău în cantitatea corectă și la momentul potrivit. Nu încerca să amâni și nu aștepta până când durerea copilului se agravează pentru a-i da medicamentele contra durerii. Un timp prea lung între doze poate face ca durerea să persiste mai mult sau să trebuiască să crești doza necesară pentru a reduce durerea.
- **Informează-te despre efectele secundare ale medicamentelor contra durerii.** Medicamentele contra durerii pot produce somnolență, deranjamente la stomac, constipație sau flatulență. Aceste efecte secundare se pot diminua cu timpul, dar echipa medicală a copilului tău trebuie întodeauna informată despre ele.
- **Folosește o scală a durerii.** Cere de la spital o scală a durerii adaptată vârstei copilului tău. Pune-i copilului întrebări precum: Unde doare? Cum se simte durerea? Cât de puternică este durerea? Când a apărut durerea?
- **Urmărește nivelul de durere al copilului tău.** Urmărirea în scris a durerii poate ajuta echipa medicală a copilului să pună la punct un plan pentru controlul durerii. Ia aceste informații cu tine la controlul medical.

Completează un tabel sau ia notițe și înregistrează informații precum:

- data și ora la care copilul a avut dureri
- nivelul de durere al copilului atunci când a luat medicamente contra durerii
- tipul și cantitatea de medicament contra durerii luat
- ce oră era atunci când durerea a dispărut sau când medicamentul pentru durere a fost administrat din nou
- efecte secundare sau alte probleme legate de medicamentul contra durerii

"Maria a avut dureri mari acasă înainte de a fi diagnosticată. După tratament, avea uneori dureri de cap. Îi puneam muzică, ne uitam împreună la filmulețe amuzante, în așa fel încât să îi atrag atenția la altceva până își făceau efectul medicamentele."

Oana, mama Mariei.

Fetița avea șase ani și 11 luni când a fost diagnosticată.

! Când trebuie să-l sun pe medicul copilului meu?

Contactează medicul imediat dacă durerea este severă și nu o poți reduce. Durerea necontrolată este o urgență medicală. **Sună medicul dacă:**

- durerea nu este ameliorată sau nu dispare cu medicamentele contra durerii
- durerea face să-i fie dificil copilului să mănânce, să doarmă sau să se joace
- copilul are dureri noi

Imunizările

În timpul tratamentului și după acesta, verifică **întotdeauna** cu medicul înainte de a face sau refuza un vaccin pentru copil.

Toate aceste informații te vor ajuta să urmărești evoluția copilului tău.

Nu uita, ești un partener de bază în îngrijirea copilului. Ești un membru valoros și este important să comunici cu copilul și cu medicii care-l au în grijă.

Acestea sunt doar niște sugestii, nu recomandări medicale personale. Întodeauna trebuie să ții cont de contraindicațiile personale și de indicațiile medicului tău.

Au contribuit pentru această broșură:

Dr. Gabriela Velcea - Specialist în Psihiatrie
Pediatică și de Adolescenți - Massachusetts, USA

Copywriter: **Alexandra Popescu**
Traducere: **Valentina Butoescu**

Informațiile din această broșură sunt adaptate după materialul original dezvoltat de National Cancer Institute - „Children with Cancer - A Guide for Parents”.

NCI nu este responsabil pentru această adaptare.

T: 0729 999 777

E: contact@daruiesteviata.ro

www.daruiesteviata.ro

Dăruiește Viață